

MTT:n Pohjois-Pohjanmaan tutkimusasemalla suoritettiin kaksivuotinen koe, jonka tavoitteena oli parantaa kokoviljasäilörehun ruokinnallista arvoa lisäämällä kylvö-siemeneen hennettä. Tutkittavat viljalajit seoksena ja puhtaana olivat ohra, kaura ja kevätvehnä. Seoksissa käytettiin kahta eri hennelajiketta. Lisäksi kontrollina olivat rehu-virnaseokset, joihin henneseoksia verrattiin.

Johtopäätökset

Käyttämällä myöhäistä ja satoisaa hennettä (esim. Perttu) seoksena joko ohran, kauran tai vehnän kanssa saadaan kuiva-aineeltaan ja sulavuudeltaan paras sato. Edellä mainituista seoksista saatavien karkearehusatojen raakavalkuaispitoisuudet ovat riittäviä nykyisten normien mukaisesti lypsylehmien ruokintaan ja jopa ylittävät kasvavien nautojen tarpeen. Haluttaessa viljellä pelkästään viljan puhdaskasvustoja paras valinta on ohra. Tässä tapauksessa sadon paras hyödyntäjä on lihanauta. Jos kriteerinä on ainoastaan massantuotanto esimerkiksi emolehmiä talvi-ruokintaa varten, niin parhaat vaihtoehdot ovat joko kaura-virna tai vehnä-virna. Kyseisten seosten raakavalkuaispitoisuus on kuitenkin arveluttavan korkea verrattuna sulavuuteen, joten eläimet joutuvat käyttämään energiaa ylimääräisen typpien poistoon. Eri seosten väliset erot tulee selvittää tarkemmin tuotantokokein.

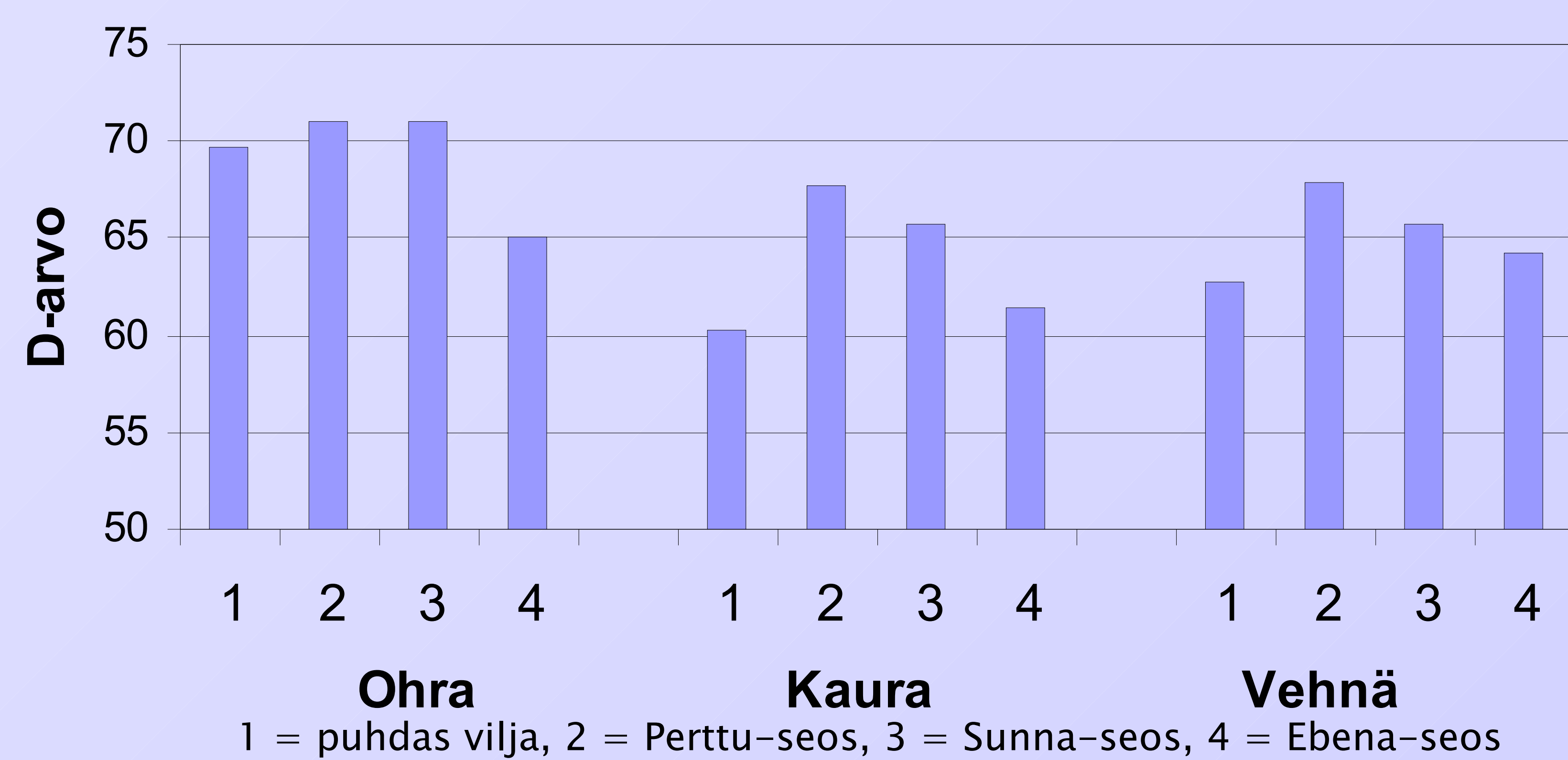
Toisena koevuonna ongelmaksi muodostuneeseen yksivuotisten rikkakasvien torjuntaan täytyy jatkossa kiinnittää huomiota. Ongelma on erityisen vaikea luonnonmukaisessa tuotannossa, jossa ei voida täyttää kemiallisia torjunta-aineita. Lisäksi korkean raakavalkuaispitoisuuden omaavien hennetiljaseosten ja etenkin virna-viljaseosten säilöntä on altista virhekkäisille ja vaatii siten erityishuomiota.

Tausta

Viljojen ja palkokasvien seosviljelyllä voidaan vähentää kasvuston typpilannoitustarvetta ja parantaa kokoviljasäilörehuksi korjattavan kasvuston raakavalkuaissatoa. Rehuvirnan (*Vivica sativa* L.) viljely on yleistynyt luonnonmukaisen tuotannon myötä. Tyypillisesti rehuvirnaa viljellään joko ohran tai kauran kanssa seoksena. Vaihtoehtoisesti rehuvirnan sijasta seoksissa voidaan käyttää ruisvirnaa (*Vivica sativa* sp.). Ruisvirnan käyttö on heikon sulavuuden takia perusteltua vain viherlannoitustarkoituksessa, johon se soveltuu rehuvirnaa paremmin korkeamman typpipitoisuutensa ansiosta. Luonnonmukaisessa tuotannossa kaura on useammin käytetty tukikasvi, koska se pystyy ohraa paremmin tuottamaan satoa vähätyppisissä olosuhteissa. Kauran käyttöä rajoittaa kuitenkin sen ohraa heikompi sulavuus ja tuotantovaikutus mm. naudanlihan tuotannossa kokoviljasäilörehuksi korjattuna. Lisäksi kaura-virnaseoksilla ei ole lisääntyneestä raakavalkuaispitoisuudesta huolimatta saavutettu toivottua kasvujen parantumista lihanaudoilla suoritetuissa kasvatuskokeissa. Vaihtoehtoinen tukikasvi seoksiin voisi olla kevätvehnä, joka pystyy tuottamaan suuria kuiva-ainesatoja eikä ole yhtä vaateliias kasvupaikan suhteen kuin ohra.

Virnan viljelyn yleistymien luonnonmukaisessa tuotannossa sai alkunsa tarpeesta korvata herne seoskasvustoissa. Herneen ongelmana on ollut heikko kilpailukyky, huono happamuuden sietokyky ja vaatimaton satotaso. Herneen vahvuuksia ovat korkea raakavalkuaispitoisuus ja sulavuus. Kasvinjalostuksen myötä uudet hennelajikkeet ovat aikaisempia satoisampia ja soveltuvat siten paremmin seoskasvustoihin.

Palkokasvin vaikutus D-arvoon

Sato kokoviljaksi korjattuna

